

LBRIS

We know
books

Antoaneta Zaharia

*Aceste iubiri
care ne macină*

LITERA
București

CUPRINS

Ramona	7
Irene	14
Omul din lună	24
Muza	30
Irene scrie o carte	33
La Mărțișor	37
Omul din lună. Visul	41
De Paște, pe sub bolțile de var	46
Ramona. Mama mereu ascunsă, cu un secret al ei ...	54
Gherghina. Internatul	59
Omul din lună. Extraterestrul	62
Irene și Stela. O plimbare în parc	68
Gherghina la bal	74
Ramona. Cu Gherghina la doctor	77
Omul din lună. Degete degerate	84
Gherghina la bal. Primul sărut	92
Stela la cinema. Primul sărut	95
Stela și Irene. Încă o plimbare	102
Irene aleargă	107

Ramona. Divorțul	116
Omul din lună. Fotografia	121
Ramona. În parc	130
Irene aleargă iar	136
Omul din lună. Tăcerea	142
Omul din lună. Sabia	147
Stela. Costumul cărămiziu	155
Ramona. Flori de gălbenele	163
Omul din lună. Scrisoarea	170
Stela. La operă	177
Omul din lună. Ramona și Marcu	182
Stela la spital	190
Ramona. O fotografie	195
Stela deprimată	201
Stela. La sanatoriu	206
Vasile. Flori de cireș	215

RAMONA

Întotdeauna am iubit-o pe Irene. Și toată clasa a iubit-o. Băieții o admirau, fetele din cercul nostru doreau s-o țină numai pentru ele, în tabere ieșea mereu Miss. Nu era talentată la nimic, nu lua notele cele mai mari, eu le luam, nu avea ureche muzicală, eu citeam partituri și mă strofocam să cânt la pian, ajunseseam la performanța de a ști *Für Elise* pe dinafară. Partea a doua, care devenea tumultuoasă ca o furtună scurtă de vară, o știam bine.

Să nu ai haine era un chin, mai ales pentru o fată. Până în a cincea eram prea grasă, nu mă plăceam deloc, iar mama avea un dezinteres total în a mă ajuta să fiu fată. Îmi tundeă părul băiețește, tot timpul părea tăiat cu ciobul, îmi făcuse o bentiță de școală cu două pompoane mari, grele, care ajungeau la sfârșitul orelor una alunecată după ureche, iar alta sus, în vârful capului. Dar nu apar așa în fotografia din prima zi de școală, cu colegul meu Dușu, cu care am stat în aceeași bancă în școala primară și gimnaziu.

M-am reîntâlnit cu el pe la douăzeci și ceva de ani, în autobuzul care pleca din fața blocurilor din cartier. Nu mai locuiam acolo, venisem întâmplător, de fapt, nu întâmplător, venisem să-mi adun bucățile de suflet rămase prin dreptul cofetăriei de unde luam jofră cu un leu, acum era o bancă, prin dreptul CEC-ului

deasupra căruia locuiam. Acolo intrase tata cu mulți ani în urmă cu un buchet de flori și venise acasă, la mama, cu mâna goală. Unde ai fost? Nicăieri! Ai intrat cu un buchet de flori la CEC, te-am văzut de pe balcon, ai ieșit cu mâna goală! Ți s-a părut, nu eram eu! Parcul cu leagăne de fier în care ne dam noi, copiii, după școală, de care mi-am lăsat lipită într-o iarnă pielea de pe buză, străzile alergate și răsalergate de picioare în sandale cu barete, de roțile cu chingi de piele atașate la teniși, școala cu gaura din gard, acum astupată, pe unde ne strecuram ca să nu întârziem, să nu se sune, s-a sunat? Să mă așez cu ghiozdanul azvârlit în fundul băncii la locul meu în rândul de la geam, lângă colegul meu Duțu. Ne-am nimerit unul lângă altul pe scaune, în autobuz, exact ca în bancă, eu la fereastră, el în dreapta. Era mai înalt ca mine, la fel de slab, fața îi era modificată, până și ochelarii îi păreau strâmbi, parcă cineva îl pusese la presat între două pagini de dicționar și-l apăsase greșit pe o falcă. Eu sunt la medicină. Tare, a spus. Eu am o firmă cu fratele meu, facem plicuri. Ce? am întrebat. Plicuri! Urma să plece în America. Serios? În America? Poți să faci și plicuri, dar dacă le faci în America, e complet altceva. Altceva.

Când m-a dus mama la magazinul București să-mi ia haina de iarnă pe care am purtat-o în a șaptea și a în a opta, am spus că l-am prins pe Dumnezeu de-un picior. Era mov. Dar când m-am ales cu cizme maro cu bot rotund, atunci s-a spulberat tot visul meu de-a fi o domnișoară pe care s-o placă băieții. Maro-deschis cu mov!? Aveam și eu simț la culori, nu se potriveau. Ciorapii de mătase se coseau, pe vremea aia nu era o

problemă dacă aveau firul cusut, erau buni și se considera că ești în regulă să umbli cu ciorapi de mătase, negri, cusuți. Irene avea vara fustă și bluză de in vopsite de mama ei, artistic, cizme cu bot ascuțit, negre, fără fermoar, care iarna mergeau cu geaca maro, de fâș. Părul îi era așa des că nu purta căciuli, îi era prea cald. Eu aveam fesuri obligatorii, doar pe unul mi-l mai amintesc dintr-o fotografie: alb, țuguiat, plecam în excursie iarna, îmi acoperea tot capul, râdeam cu brațele desfăcute spre fotograf, nu mai știu cine a făcut atunci fotografia.

Irene purta sarafanul bufant peste cordon, avea sânii mari, talia îngustă, părul negru cu firul gros și un zâmbet permanent peste dinții de sus puțin ieșiți în afară. Era frumoasă când râdea, când scutura bretonul greu, coada de cal, când ochii i se făceau verzi de la căldura verii, în tabere, când era aleasă Miss și pe mine nu mă mai băga în seamă pentru că fetele din altă școală o trăgeau de mâini să vină în camera lor să se joace și să vorbească despre băieți.

N-aveai cum să treci de Irene. Ea mânca un ou, iar eu două, nici prin cap nu-mi trecuse vreodată în clasa a șaptea să țin regim. Îmi crescuse și mie părul lung, îl purtam împletit într-o coadă adusă în față, așa cum văzusem la o fată cu tocuri subțiri și fustă în cloș, cu care mă tot întâlneam diminețile pe râurile de străduțe dintre blocuri. Tot așa remarcasem un tip, și pe el l-am zărit colo și colo diminețile, ori după școală, îmbrăcat cu un sacou de velur maro, era toamnă și se potrivea cu galbenul și vișiniul frunzelor de pe jos și din pomi. Sigur lucra în domeniul artelor, ori putea fi student la litere, deși nu puteai ști, putea să fie și la fizică,

ori la chimie. Odată i-am văzut pe amândoi râzând chiar unde se reuneau aleile, ca să vezi cum s-au găsit! Eram într-a opta, mă înălțasem, mă subțiasem, coada împletită îmi crescuse până la brâu. Când am trecut pe lângă ei, vorbeau în continuare râzând... N-am prins ce vorbeau, așa fi stat să ascult, am încetinit pasul în dreptul lor, mare lucru n-am prins din conversație. Ea a râs mai mult, cât să-i depășesc, m-a privit cu coada ochiului până am trecut, au reînceput să vorbească atunci când eu eram mai departe, am întors capul fix când ea mi-a aruncat o privire. În ziua aceea s-au făcut poze afară, cu clasa, la ora de sport. Pantaloni scurți, tricou alb. Am ieșit cu capul întors spre câmpul uscat din curtea școlii, singura din tot grupul.

După Irene a venit chiar și cel mai frumos băiat din cartier, Marcu. Venise tocmai de la scara cinci, până în fața blocului ei de patru etaje, să-i spună c-o iubește. Așa, în gura mare, să afle toată lumea. Îl bătuse pe unul, deși lui Marcu nu-i stătea în fire să fie bătăuș pentru că învăța bine. Nu știu cum îl chema pe băiatul bătut, dar știu că spusese că și el o iubește pe Irene, apoi, cu toată liota de copii, am mers până la scara cinci să vedem dacă se mai întâmpla ceva. Aflase și Irene de bătaie și venea alergând pe mijlocul străzii ținându-și sânii cu brațul drept. Când ne-am întors toți pe stradă, cineva a spus: uite-l, pe el l-a bătut, un băiat cu un aer serios, cu ochi verzi, m-am gândit atunci că era chiar mai frumos decât Marcu.

Îmi amintesc că i-am dus lui Marcu puloverul acasă când și-a rupt mâna și l-a uitat la școală. Atunci, în autobuz, m-a durut burta într-un fel diferit, știam ce se întâmpla, deși era prima oară. Acasă am pus, din

pachetul mamei de după calorifer, un colcovan de vată. A observat, dar n-a zis nimic, mama n-a zis chiar nimic, știam mai multe de la colegile de clasă, tuturor li se întâmplase înaintea mea, și Irenei. Eu eram ultima.

Colegele m-au exclus din cauza Irenei. Mi-amintesc că i-am declarat toată afecțiunea mea când am cotit-o la intersecția străduțelor pe cărarea din spatele blocurilor, chiar prin grădinile dichisite cu trandafiri și merișor din care furam ramuri noaptea, vara, la sfârșitul anului școlar, ca să-mi facă mama coronița de premiantă. Întotdeauna am avut coroniță, am luat premiul întâi mereu, Irene o dată în a șasea, cred, dacă nu mă înșel.

O conduceam acasă, seara, pe lângă grădini învăluite în mirosul acela de vară perfectă, înnoptată, luminată de felinare portocalii. Am zis ceva adevărat pentru mine, dar suna prea grav, nepotrivit pentru vârsta noastră, prea grav și prea definitiv, legat de stele și prietenie. Irene a exclamat atinsă: vai, cum așa? Cum am rostit, am simțit c-am spus ceva ce nu se spune, ceva ce mai degrabă se scrie. Rostite, cuvintele făceau ca totul să devină caraghios și patetic, iar eu aproape că am simțit cum vorbele acelea mi-au răsuțit firul vieții într-un nod, că m-am agățat singură într-o capcană. Irene m-a mângâiat pe cap și-apoi am pornit iar, alături, câteva clipe în tăcere. Asta mi-a dat de înțeles că ce-am spus chiar nu trebuia spus, fusese prea mult, fusese o greșeală. De-atunci Irene le-a preferat pe celelalte fete, iar eu mi-am găsit la etajul patru alți copii pentru joacă.

Mama ei era grozavă. Mă lăsa să împrumut de la ea din bibliotecă discuri de vinil și după școală îmi făceam mereu drum pe la ei acasă, chiar dacă Irene

nu venea odată cu mine. Le știam pe toate, le împrumutam pe aceleași de mai multe ori. Avea o colecție mare de discuri cu muzică clasică și albume de artă cu pictori, pe care, tot așa, le căram pe rând.

Râsete, o bucătărie mică, în penumbră, cu ceva gătit în grabă, draperia grenă din sufragerie care filtra razele soarelui și picta pereții cu roșu, cu portocaliu. Și chipul ei. Mama Irenei. Prezența ei de femeie cu bucle, înaltă, cu degete lungi. Ea picta pânză de în în verde, ne puneă să înșirăm mărgelile din paste de făină coapte. Mi-a făcut și mie o fustă pe care am purtat-o până când nu se mai putea purta și atunci i-am dat-o păpușii. Răsfoiam albumul lor de familie și mă uitam la fotografiile ei de la nuntă, cu părul vopsit blond, cu o rochie de satin lucioasă, albă în cloș, care se lăsa ca o cupă de crin până la poale, iar pe cap avea o diademă de argint, cu perle agățate de lăntișoare fine care-i încadrau fruntea. Zâmbea cu zâmbetul Irenei, cu dinții de sus ieșiți în afară, egali, cu buze mari care se străduiau să-i acopere atunci când nu avea de vorbit.

Ce știți voi ce-i place unui bărbat? La vârsta asta habar n-aveți ce poate să facă o femeie de patruzeci de ani. Patruzeci de ani? Sunau în capul meu de parcă ar fi spus o sută. Am început să râdem și Irene și eu, o femeie de patruzeci de ani mai frumoasă decât noi? Până și eu știam că patruzeci nu poate fi mai frumos decât paisprezece.

Mama ei avea culorile verii, rochii lungi violete, mărgelile mari, rotunde, galbene ca niște gălbenușuri de ou înșirate pe gută. Sandale cu degetele vopsite cu oja roșie. Amândouă râdeau la fel, părul le stătea mereu bine, umflat, cu firul tare ca cele din arcușul de

vioară. Ce vreți să vă faceți când veți crește mari? ne-a luat ea la întrebări pe rând. Eu, ca mama, învățătoare, am zis, apoi să văd, poate dau la medicină. Rămâi la învățătoare, a spus ea închizând cu palma cartea imaginară a vieții mele. Și tu? o întreba pe Irene. La chimie, profă, ca tine, râdea Irene cu capul între umeri, cu bretonul în ochi. Voi vedea. Ochii căprui i se făceau verzi de veselie, se lăsa mică în scaun, ce va fi va fi, ceva tot o să fac până la urmă.

IRENE

Irene nu mai era tânără, dar se simțea bine în pielea ei. O aștepta pe doamna Stela și privea în lungul aleii cu blocuri comuniste, înalte de zece etaje, toate la fel. Blocuri anonime pentru oameni-numere care se subțiau politicoși pe lângă pereți să poată intra în scara blocului, apoi în cabina liftului, fără să se atingă, cu ochii plecați, rușinați c-au devenit atât de intimi fără de voie.

Aș putea inventa o terapie prin mersul cu liftul adevărat, nu doar cu liftul imaginar, s-a gândit Irene, amintindu-și de exercițiile făcute cu psihologul.

Irene s-a așezat cu spatele la oglindă, doamna Stela, lângă panoul cu butoanele numerotate. Un domn mai în vârstă, care a căutat să se strecoare repejor, fără să atingă pe nimeni, a închis ușile dreptunghiulare din interior și s-a poziționat cu fața către doamne, cărora le-a zâmbit amabil. Irene și-a strâns energia în jur, ca domnița fustele când scufundă pulpele în apă. Doamna Stela i-a zâmbit și-a apăsat pe nouă. Urcați? a întrebat cu vocea subțirică. Da, da, a spus el, a tușit, și-a dres glasul cu zgomot și-a zâmbit și mai larg. Excelent! În nori, nu m-așteptam să stea mai jos, s-a gândit Irene. I se încing timpanele. E și cald, nu e cu aer condiționat. Domnul nu a spus la ce etaj merge, oare merge cu noi la nouă? Doamna

Stela nu pare să-l cunoască... Magnetismul din lift e pe plus plus sau pe minus minus, e clar. Irene îi zâmbește bătrânului. Lui îi priește înghesuiala, el sigur e pe plus dacă noi suntem pe minus... Irene ridică privirea din podea și oftează. Se gândește că îți trebuie curaj să te abandonezi tehnicii așa, complet. Și până la nouă! N-are niciun amic care să mai stea la nouă, toți fac parte dintre cei care locuiesc până în patru, boierii orașului. Nici mama ei nu stă mai sus. Domnul nu coboară nicăieri? Merge până la capăt. Doamna Stela îl știe? N-a scos un cuvânt, și-a spus Irene și și-a pipăit fermoarul de la geantă. E deschis, serios? S-a precipitat și și-a verificat în geantă telefonul, portmoneul, da, totul e în regulă, apoi a oftat iar și-a privit iute în tavan. Când liftul a ajuns în sfârșit la nouă, domnul le-a făcut loc împingându-se spre Irene, Irene și-a strâns geanta la piept, iar doamna Stela a împins ușa de metal. La revedere, seară frumoasă! a spus și i-a zâmbit larg Stelei ridicându-se pe vârfuri prin geamul ușilor interioare.

- Îl știți?

- Îl știu, domnul Tudoran de la zece...

- Da? E vecin cu dumneavoastră? a râs Irene.

Pe palier, în fața ușilor de apartament, Irene s-a oprit în spatele Stelei. Etajul din nori avea o liniște nefirească după gălăgia străzii. Ca și cum cineva ar fi strâns forfota cu pumnul și i-ar fi pus un dop. Simțea un soi de neastâmpăr, acum, că intra pe terenul altcuiva, și se bucura ca un explorator. Dacă jos era amurg și soarele mai arunca raze portocalii printre dreptunghiuri de blocuri, aici era de partea cealaltă a lumii! O culoare alb-albăstruie strecurată pe geamul din

josul scării lăsa senzația deschiderii către mare, iar ghivecele cu plante ramificate pe pereții albi, înșirate pe fiecare treaptă, îi aminteau de orașele vechi, din vacanță, cu tufe mari de flori roz, de hârtie, boltite peste scări înguste de piatră.

- Grădina mea, a zis Stela și-a poftit-o înăuntru.

În casa doamnei Stela nu mirosea a bătrân.

- Ce să-ți ofer? Am gutuie! a zis Stela și s-a grăbit să-i arate o fructieră de sticlă, cu margini ondulate, de pe vremea ei. Avea o gutuie, trei nuci și-un măr...

Irene s-a așezat la masa din sufrageria-dormitor, singura cameră. Mărul era mic și încrețit pe la burtă, cu codița scufundată în vâgăuna lui de vulcan în miniatură, probabil dulce și fără suc de atâta stat. Gutuia era cât un pumn de copil, cu puf pe ici-colo, aplecată ușor într-o parte, ca un taburet de lemn cu trei picioare. Nucile, în coaja lor negricioasă, erau cât buricul degetelor, cât miez puteau să aibă? Dar și doamna Stela e mică, asta poate fi o explicație, a zâmbit Irene trăgând cu urechea la zgomotul din bucătărie. I-ar fi trebuit cel puțin zece minute pentru spartul nucilor cu un ciocan de șnițele. Sigur de-ăla de lemn mucegăit, a zâmbit iar Irene. Ar fi râs de zgomotul scos de tocătorul ondulat de apă care ar fi clănțănit pe masă. Se supără vecinii? ar fi întrebat. Și-ar fi râs, he, he! Ei, și ce dacă. Ar fi ridicat din umeri, și-ar fi scuturat codița subțire de păr, prinsă școlărește și vopsită în albastru. Apoi ar fi râs și mai tare de cojile ascuțite care ar fi zburat care-ncotro prin bucătăria ei cu brâu verde și mai ales de miezul strivit, uleios, greu de cules dintre cioburile lemnoase.

- Bucătăria mea, a spus Stela privind-o pe Irene sprijinită cu umărul de tocul ușii.

Prezența ei veselă, cu ochii scânteind de bucuria vizitei, deschidea inima.

- Nuci, măr! Ce dorești? Te servesc cu plăcere.

Irene voia mult mai mult și de aceea venise. O iubea pe femeia aceasta subțirică ce nu-i era rudă, dar pe care o simțea atât de aproape, atât de cunoscută. O iubea acum și voia să profite de timpul ce li se deschidea împreună, până când avea să o uite.

Stela era mereu în căutare de ceva, mare amatoare de piese de teatru și de spectacole de operă. Irene îi admira tonusul cu care își purta cei optzeci și doi de ani, era curioasă să o studieze ca pe un somon care urcă în amonte, era curioasă de unde-i venea forța ce-o purta înainte ca pe o fetiță curioasă. De unde venea vocea aceea cristalină, cum de se mai dădea cu ruj pe buzele ei aproape dispărute.

Cine ar înțelege prietenia dintre o femeie de patruzeci și una care înaintea ei a mai trăit încă pe-atât? Irene voia să afle de la ea, să smulgă un secret, o vorbă care să-i dea sens. Venise din Danemarca acasă, își lăsase acolo soțul și o fetiță, dar se grăbise, înainte să o vadă pe maică-sa și pe cei câțiva prieteni, să treacă pe la Stela.

- Casa mea nu e mare, dar nici eu nu am nevoie de mai mult, a râs Stela strecurându-se printre bufetul de bucătărie și aragaz.

Toată casa ei e un lift, s-a gândit amuzată Irene.

- Pun de cafea.

Niciun raft, nicio etajeră, niciun corp de bucătărie suspendat, vasele înghesuite unele peste altele pe